

ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ І СЛОВ'ЯНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА
ЖУРНАЛІСТИКИ

ВИТЯГ З ПРОТОКОЛУ
засідання кафедри

01.05.2023

№ 13

м. Херсон

Голова: Климович С.М., завідувачка кафедри, к.ф.н., доцентка
Секретар: Ревенюк М.В., старша лаборантка

Присутні члени кафедри: Бондаренко Лідія, Гайдаєнко Ірина, Загороднюк Василь, Карабута Олена, Мандич Тамара, Мартос Світлана, Немченко Іван, Окуневич Тетяна, Олексенко Володимир, Омельчук Сергій, Пентилюк Марія, Попкова Оксана, Соломахін Андрій, Шарабуряк Андрій, Юріна Юлія.

Запрошені:

Горошкіна Олена Миколаївна – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка відділу методики української мови та літератури Інституту педагогіки НАПН України; **Гоштанар Ірина Вікторівна** – кандидатка педагогічних наук, доцентка, деканеса факультету української й іноземної філології та журналістики; **Марецька Людмила Петрівна** – член робочої групи, кандидатка педагогічних наук, доцентка кафедри теорії й методики викладання навчальних дисциплін, завідувачка навчально-методичної лабораторії української мови і літератури Комунального навчального закладу «Херсонська академія неперервної освіти» Херсонської обласної ради; **Самойленко Анастасія Валентинівна** – член робочої групи, здобувачка I курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта (українська мова)»; **Степанова Марина Олегівна** – член робочої групи, здобувачка II курсу третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 014 «Середня освіта (українська мова)».

Порядок денний:

Про затвердження проєкту освітньо-наукової програми «Середня освіта (українська мова)» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

Доповідає: Пентилюк М.І.

СЛУХАЛИ: гаранта освітньої програми **Пентилюк М.І.**, яка зазначила, що з метою чіткої організації планування освітнього процесу на 2023/2024 н.р., згідно розпорядження від 28.09.2022 р. № 97 «Про плановий перегляд освітніх програм усіх рівнів вищої освіти у 2023 році» та покращення якості освітніх послуг і врахування інтересів студентів варто внести зміни й доповнення до освітньо-наукової програми (ОНП) «Середня освіта (українська мова)» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти для вступників 2023 р.

Зміст освітніх програм (ОП) та навчальних планів (НП) кожного року різниться, що дозволяє побачити траєкторії розвитку ОП та відповідність їх сучасним вимогам ринку праці. Під час внутрішнього аналізу чинної редакції ОНП члени кафедри української і слов'янської філології та журналістики та запрошені члени робочої групи дійшли висновку, що для вступників 2023 р. варто забезпечити підготовку докторів філософії за програмою, зміст якої відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і надає їм повноцінні можливості для проведення дослідницької роботи та викладацької діяльності у закладах вищої освіти, точно та прицільно скеровану на оприлюднений Міністерством освіти й науки України «Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>

До обговорення чинної ОНП було залучено провідних фахівців зі спеціальності інших ЗВО: **Дроздова Ірина Петрівна** – докторка педагогічних наук, професорка кафедри ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін Державного технологічного університету (м. Харків), **Кучеренко Ірина Анатоліївна** – докторка педагогічних наук, професорка кафедри прикладної лінгвістики та журналістики Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини, науковці, викладачі **Луцан Надія Іванівна** – докторка педагогічних наук, професорка, завідувачка кафедри початкової освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника; **Шиянюк Лариса Василівна** – кандидатка педагогічних наук, методистка, викладачка української мови та літератури Морського фахового коледжу Херсонської державної морської академії.

Учасники обговорення акцентували увагу на особливостях та перевагах освітньої програми, її логіко-структурній схемі, освітніх компонентах та взаємозв'язках між ними. Дискусійними виявилися питання щодо співвідношення мети і цілей підготовки здобувачів освіти; питання стосовно професійної роботи, яку здатний виконувати випускник освітньо-наукової програми відповідно до державного класифікатора професій; питання щодо доповнення вибіркової компоненти програми дисциплінами, спрямованих на набуття здобувачами фахових компетентностей, опанування якими відповідатиме запитам сучасного ринку праці.

ВИСТУПИЛИ:

Горошкіна О.М., звернула увагу, що особливістю ОНП є спрямування її на фахову підготовку здобувачів шляхом інтеграції дисциплін психолого-педагогічного циклу у площину фахової підготовки з лінгводидактики української мови, із мовознавчими дисциплінами в когнітивно-дискурсивному, комунікативно-прагматичному, соціолінгвістичному й лінгвокомунікативному аспектах, що відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує широкі можливості для дослідницької та наукової діяльності їх. Відповідно до цього в цілях навчання окрім пункту «набуття загальних і фахових компетентностей з розроблення й упровадження методології та методики дослідницької роботи» варто додати «оволодіння методологією наукової та педагогічної діяльності».

Марецька Л. П. відзначила, що оновлення ОНП відбувалося за результатами опитування здобувачів, випускників і науково-педагогічних працівників та обговорень пропозицій зі стейкхолдерами. Це дало змогу розширити й урізноманітнити перелік вибіркового освітніх компонент, збільшити вагу фахової підготовки здобувачів, урахувати побажання про підсилення науково-дослідницького і практичного складників, які б забезпечували отримання знань і набуття практичних навичок проведення наукового дослідження та організації і розробки дослідницько-інноваційних проєктів.

Климович С.М. зауважила, що в процесі навчання за ОНП відбувається послідовне оволодіння здобувачами обов'язковими освітніми компонентами, що підсилюється комплексом вибірових дисциплін, які розширюють і поглиблюють набуті результати навчання. З метою вдосконалення навчального процесу та перевірки досягнення програмних результатів за ОНП кожного семестру на кафедрах обговорюються звіти здобувачів про виконання освітнього й наукового складників індивідуального плану роботи.

Омельчук С.А. звернув увагу на особливості (унікальність) програми, що полягає у скеруванні її на підготовку висококваліфікованих, конкурентоспроможних, інтегрованих у європейський і світовий науково-освітній простір фахівців ступеня доктора філософії з лінгводидактики, здатних до самостійної науково-дослідницької, науково-інноваційної та педагогічної діяльності за спеціальністю 014 «Середня освіта (українська мова)» у ЗВО і дослідницьких наукових установах. З цією метою було враховано тематику досліджень наукових шкіл, що вже довгий час діють на кафедрі української і слов'янської філології та журналістики, а також можливості здобувачів брати участь у програмах академічної мобільності.

Мартос С. А. висловила пропозицію щодо розширення блоку вибірових компонент, які б забезпечували отримання практичних навичок з розроблення дослідницьких проєктів і сприяли самоорганізації роботи над дисертацією для успішного її виконання.

Степанова М. О. запропонувала збільшити кількість годин педагогічної практики з метою набуття здобувачами фахових навичок викладача; запровадити можливість проходження педагогічної практики не тільки на

кафедри, а також в інших ЗВО та наукових установах за обраним фахом.

Самойленко А. В. наголосила на доцільності проведення семінарів з написання наукових статей до журналів, індексованих у наукометричних (НМБ) базах, у межах яких розглядатимуться технології публікування й апробації результатів дослідження, стилі оформлення бібліографії, робота з НМБ. Також було висловлено пропозицію щодо розміщення на сайті відділу аспірантури переліку фахових видань України з педагогіки, які індексуються у НМБ з метою інформування здобувачів про можливості публікації.

УХВАЛИЛИ:

1. Затвердити проєкт освітньо-професійної програми «Середня освіта (українська мова)» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

2. Просити вчену раду факультету української й іноземної філології та журналістики розглянути питання щодо внесення змін та доповнень до освітньо-наукової програми «Середня освіта (українська мова)» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти за результатами планового перегляду.

Завідувачка кафедри
української і слов'янської
філології та журналістики

Світлана КЛИМОВИЧ

Секретар кафедри української і
слов'янської філології
та журналістики

Марина РЕВЕНЮК